

DRWEĆA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweća“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomocze.

ROK XV.

NOWEMIASTO-POMORZE, CZWARTEK, DNIA 30 MAJA 1935

L — N. 64

My, jak dotąd, tak i nadal jedynie pod flagą katolicką i narodową.

Śmierć marszałka Piłsudskiego jest dla Polski wydarzeniem przełomowym. Zdaje sobie z tego sprawę zagranica. Stąd też jej prasa pełna jest dociekań na temat dalszego biegu i rozwoju życia naszego w kraju. Niemniej, a raczej daleko intensywniej zaprzatają sobie ludzie w kraju umysły myślą, co będzie dalej, w jakim kierunku potoczy się bieg naszej państwowej, gdy zabrakło tego, który nią dotąd kierował. Rozmaici rozmaicie snują na ten temat przypuszczenia i kombinacje, zależnie od wyznawanych przekonań i poglądów polityczno-społecznych. My nie będziemy się bawić w żadne przepowiednie ni dociekania. To jedynie podnieść i podkreślić pragniemy, że tak, jak dotąd było, nie będzie. Zanim dotąd bowiem wielką indywidualnością był Zmarły i zanadto przeniknięte było jego osobowością całe życie polityczne w Polsce, by po jego śmierci pozostać miało tak, jak było za jego życia. Miał gubienia się w domysłach, jak i co będzie w przyszłości, my raczej opowiedzieć się pragniemy o tem, jak sobie życzymy dalszy bieg i rozwój życia kraju w przyszłości, w jakim kierunku według naszych sił i możliwości na nie oddziaływać i nadal nie przestaniemy. My przedewsz. chcemy Polski chrześcijańskiej. Na zasadach wiary, etyki i moralności chrześcijańskiej oparte ma być całe życie tak prywatne, jak publiczne. Jeżeli się rozejrzeć dziś po świecie, to widać jasno, jak nerwowo szuka się dziś za dogmatami, przy pomocy których udałooby się zażegnać dzisiejszy chaos społeczny, polityczny, moralny i psychiczny. Na wschód od nas ucepiono się dogmatu żyda Marksa. Z jakimi konsekwencjami i skutkami, to uwiadcniają nam ciągle rozlewy krwi i straszne męki i katusze milionowych rzesz ludności. U sąsiada naszego na zachód natomiast do starodawnego pogaństwa pragnie się uszczęśliwić naród niemiecki. My jesteśmy sobie niezłomnie świadomi, że żaden inny dogmat prócz Chrystusowego nie jest w stanie zapewnić społeczeństwu sprawiedliwości, ładu, pokoju i szczęśliwego bytowania. Dlatego, jak dotąd, tak i nadal walczycy będziemy o pełne zwycięstwo dla światopoglądu chrześcijańskiego, a ściślej katolickiego we wszystkich dziedzinach naszego życia społecznego i politycznego. Nieugięte przeciwstawiać się będziemy wszelkim destrukcyjnym wpływom, płynącym z mętnych i zatrutych źródeł bezbożnictwa i wolaomularstwa.

Polska była przedmurzem chrześcijaństwa w przeszłości i być niem musi w przyszłości.

Wśród burz i nawałnic, wstrząsających całym dziś prawie światem, obok dogmatów religijnych i Kościoła są również zasady narodowe busoła, która wskazywać jest w stanie drogę, po której bezpiecznie i pewnie posuwać się winien statek narodu i państwa polsk. Nie masz bowiem innego sposobu na zogniskowanie myśli i uczuć całej zbiorowości polsk. w jednym środowisku, odsunięcia na plan drugi konfliktów społecznych czy gospodarczych, zlagodzenia zatargów politycznych czy też wyprostowania pojęć i poczuc moralnych, jak idea narodowa. Niech nam nie gadają, że nacjonalizm nie jest zgodny z poglądami i zasadami chrześcijańskimi, wzgl. katolickimi. Tak mówić mogą tylko wrogowie Kościoła i narodu polskiego lub ci, którzy istoty i właściwości naszego nacjonalizmu nie znają. Nasz nacjonalizm oparty jest całkowicie na podstawach chrześcijańskich i mieści się całkiem w ramach etyki i zasad chrześcijańskich i dlatego wolny jest zupełnie od wszelkich niewłaściwych przerosłów i naleciałości. Ze niema on np. nie wspólnego z nacjonalizmem hitlerowskim, najlepszym tego dowodem, że nasz nacjonalizm idzie całkiem na pogłębienie uczuć i zasad chrześcijańskich, podczas gdy hitlerowski te właśnie podstawy na wszelki sposób zburzyć usiłuje. Nasz nacjonalizm m. i. idzie w kierunku całkowitego uwolnienia naszego społeczeństwa

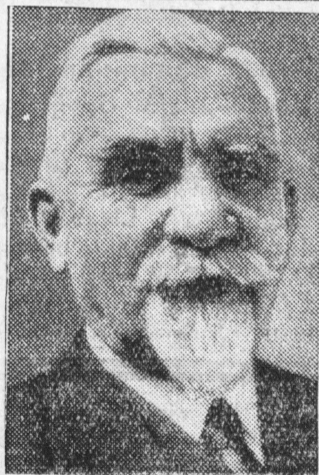
od wszelkich wpływów żydowskich, ale motywem tego to bynajmniej nie nienawiść rasowa, a miłość do własnego narodu. Ponieważ całe tradycyjne nastawienie żydostwa idzie w kierunku wyzysku, korupcji, niszczenia i zagłady gospodarczej, społecznej i moralnej narodu polskiego, zmuszeni jesteśmy do walki z niem. W tej walce atoli nie chcemy żadnych gwałtów, bezprawia. Sposobami godziwymi, legalnymi oswobodzić pragniemy naród polski z niewoli żydowskiej, a żydów zmusić do rozstania się z nami. Niech nam nie mówią rozmaici pacholkiwie żydowscy, że to niemożliwe z tego powodu, że za dużo w Polsce żydów, by się ich pozbyć. To właśnie, że ich za dużo, jest najsilniejszym i najbardziej przekonującym argumentem na to, żeby ich się pozbyć. Gdyby ich było mało, to nie było się czego obawiać, ale że ich jest za dużo, dla tego, chcąc nasz naród uchronić od niechybnej zagłady, grożącej im z ich strony, musimy się ich pozbyć. Żydów pozbyć się to bynajmniej nie tak trudno, jakby się tym sanacyjnym „małoduchom“ wydawać mogło. Zmobilizować tylko całe społeczeństwo polskie do uświadomienia sobie grozy ich niebezpieczeństwa, uniechęliwić żydom wszelkiego wyzysku gospodarczego, odsunąć ich od wszelkiego wpływu na bieg życia publicznego, odciąć ich od wszelkich stosunków z chrześcijanami, a sami sobie pójda.

Niech nas też zgola głowa nie boli o to, co się z nimi stanie. Żydzi, w których rękach są największe bogactwa świata, z łatwością znajdą sobie drogę wyjścia.

Reasumując, cośmy powyżej powiedzieli, z całym naciskiem podkreślić pragniemy, iż niezależnie od tego, w jakim kierunku pójdzie kurs obecnej polityki wewnętrznej, my kroczycy będziemy dalej na raz obranej, a tak jasnej drodze — ku Polsce chrześcijańskiej i narodowej.

Warszawski Dziennik Narodowy.

Warszawa. Wobec odmówienia przez władze zezwolenia na tytuł „Gazeta Narodowa“ ukazało się w Warszawie nowe pismo „Warszawski Dziennik Narodowy“, będący wyrazicielem kierunku narodowego.

Nowy premier bułgarski Toszeff.

Bułgarscy politycy: b. premier Zankoff (z prawej) i b. premier Georgieff (z lewej) zostali wysiedleni do pewnego miasteczka nad morzem Czarnym.

Przeciw rozpaczy.

„Chrześcijańsko-Społeczne „Nowiny Codzienne“ (Wilno) piszą:

W niektórych organach prasy naszej przebija się nuta rozpaczy i beznadziejności, jakiegoś zło-wrogie przepowiednie groźnej katastrofy, której z braku Marszałka nikt nie jest w stanie odwrócić. Rozumiemy, że to wyraz wielkiego bólu po stracie. Ale ból, złączony z nadzieją, wytwarza silnego ducha; gdy się wiąże z rozpaczą, grozi samobójstwem. Genjusze są ludźmi. Ich życie w perspektywie wieczności, nawet względnej, jest momentem, jednym migawkowym przełomem. Marzy zatem byłby ten naród, któryby swą egzystencję wiązał choćby z genialną jednostką, a dalsze perspektywy rozpaczą sobie zamykał.

Naród, przeznaczony do istnienia, z siebie wyłania genjuszy, odpowiednich do swych wielkich celów i zadań. W którym narodzie zanikną te siły potencjonalne, ten jest skazany na zagładę.

A ponad siły przyrodzone istnieje jeszcze czynnik nadprzyrodzony, ogólny Sternik wszechświata całego i poszczególnych jego odcinków. On nic nie pozostawia ślepemu przypadkowi, a wszystko ma w swej pieczy wysokiej i opatrznościowo wszystkim kieruje i rozporządza. W Jego rękę są państwa i narody, jak i pojedyncze osoby.

Wytyczne na przyszłość.

Bezwzględność w walce — powściągliwość w polityce.

Z pism obozu rządowego zasługuje na uwagę artykuł „Gazety Polskiej“, zatytułowany „Po męsku“, który, stwierdziwszy, że Polska w godzinie próby ukazała światu „męskie oblicze“, oświadcza:

„W tym stanie rzeczy ster polityki państwowej przeszedł w ręce Jego najbliższych przyjaciół i długoletnich współpracowników. Uczyli się odeń netylko techniki sterowania — w której był Mistrzem; netylko bezwzględności w walce, gdy stawała się niunikniona, zaś rozważnej powściągliwości w polityce. Lecz znają oni lepiej niż ktokolwiek inny wytyczne szlaku, na który prowadził Naród jego genialny Wódz, umiający nieomylnie odróżnić wskazania racji stanu od przypadkowych, przemijających kierunków i wydarzeń.“

A więc bezwzględność we walce zapowiada sanacja. Jakie mają być te racje stanu w polityce wewnętrznej, „Gazeta Polska“ narazie jeszcze nie precyzuje bliżej, ograniczając się do omówienia polityki zagranicznej, o której czytamy:

„Polityka Rzplitej nie ulegnie najmniejszej zmianie. Będzie po dawnemu pracowała dla trwałego pokoju według wskazań, wynikających z jej własnej racji stanu i w oparciu o własne siły przedewszystkiem. Po dawnemu ofiaruje Rzeczpospolitą wszystkim, a w pierwszym rzędzie sąsiadom: pokój za pokój, bezpieczeństwo — za bezpieczeństwo, przyjaźń — za przyjaźń. Oto jest nasze słowo dla świata zewnętrznego. Nie zawiedzie się nikt, kto polegać na niem zechce.“

Sąd uwzględnił w wyroku pobyt w Berezie Kartuskiej.

Warszawa. Warszawski sąd okręgowy skazał Zygmunta Dębowskiego, Tadeusza Pietkiewicza, Lucjana Pachułowskiego i Edwarda Andrzejewskiego za malowanie napisów propagandowych O. N. R. i kolportaż nielegalnej „Nowej Sztafety“, wszystkich po 5 miesięcy aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata. Wszyscy oni przeszli przez Berezę. W motywach wyroku sąd zaznaczył, że bierze pod uwagę 5-miesięczny okres pobytu oskarżonych przed procesem w obozie izolacyjnym w Berezie Kartuskiej. Jest to pierwszy wypadek zakwalifikowania przez sąd pobytu w Berezie.

75-lecie urodzin Paderewskiego.

W dniu 6 listopada rb. przypada 75-ta rocznica urodzin Ignacego Paderewskiego.

Z tej racji powstał w Warszawie komitet, który ma przygotować uroczystości. Komisja organizacyjna komitetu pragnie, żeby do komitetu weszli przedstawiciele wszystkich instytucji w Polsce bez względu na przekonania polityczne i poglądy społeczne. Chodzi o to, by uroczystości godnie uczciły wielkiego polityka i genialnego artystę.

Pierwsze zebranie organizacyjne odbędzie się 14 czerwca w hotelu Bristol w Warszawie.

Ciężki stan zdrowia gen. Hallera.

Poznań. Gen. Józef Haller, przebywający w jednym z poznańskich szpitali — jak donoszą — stale gorączkuje i chwilami traci przytomność. Ułoża ciężko chorego generała czuwają wybitni lekarze poznańscy.

Deficyt kwietniowy.

Warszawa. W kwietniu, w pierwszym miesiącu roku budżetowego 1935-36, dochody wynosiły 156.059 tys. zł, wydatki natomiast 179.377 tys. zł. Deficyt budżetowy wynosi wobec tego 23.318 tys. zł, wobec 19.345 tys. zł w marcu rb. W kwietniu 1934 r. budżet był zrównoważony wpływami Poczty Narodowej.

Skład nowej skupstwy.

Białogród. W nowoobranej skupstwie będzie zasiadało 301 posłów, popierających premiera Jewticia i 67 zwolenników Maczka.

Taki rezultat został osiągnięty jedynie dzięki odpowiednio przykrojonej ustawie wyborczej — gdyż według ilości głosów opozycji przypadłoby daleko więcej posłów.

Sanacja wychowuje wiele szkodliwych organizacyj.

Kraków. „Głos Narodu“, nawiązując do znane go potępienia „Legjonu Młodych“ przez grono seniorów tej organizacji, podkreśla, że: „Legjon Młodych“ nie jest jedyną organizacją szkodliwą, rozkładającą nasz organizm narodowy i państwowy. Obóz rządzący wychował cały szereg innych organizacyj o podobnym nastawieniu. Na terenie robotniczym działa socjalistyczny Związek Związków Zawodowych; na terenie kobiecy — obojętny Związek pracy obywatelskiej kobiet, otrzymujący na swoją akcję wielkie subwencje od rządu; na terenie akademickim działa też Związek Polskiej Młodzieży demokratycznej, uprawiający wolnomysłcielską i wrogą Kościołowi i katolicyzmowi akcję; w szkołach średnich propagowana jest Straż Przednia, pozostająca pod opieką „Legjonu Młodych“ i zdradzająca często nastawienie antykatolickie. Oto szereg organizacyj o nastawieniu „Legjonu Młodych“.

W takich warunkach społeczeństwo katolickie musi się mobilizować do pracy nad tworzeniem własnych organizacyj, działających na wspólnianych terenach, czego domaga się obecna chwila dziejowa.

Godne zapamiętania jest to stwierdzenie, że „obóz rządzący“ wychowuje organizacje szkodliwe dla narodu i państwa.

Kronika kościelna.

Rekolekcje zamknięte dla mężczyz.

Pelplin. W czasie Zielonych Świąt od 7—11 czerwca br. odbędą się w Zakładzie Misyjnym w Górnej Grupie 3-dn. rekolekcje zamknięte dla mężczyz (żonaty i kawalerów). Opłata 8 złotych. Zabrać ze sobą ręcznik i przybory toaletowe.

Zgłoszenia (imię, nazwisko, zawód, wiek, adres), przyjmują do 1 czerwca rb. Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Pelplinie.

Sp. ks. radca Felski.

Grudziądz. Dnia 23 maja rb. zmarł w szpitalu miejskim w Grudziądzu po dłuższej chorobie, kilkakrotnie operowany Sakramentami św., sp. ks. radca Jan Felski, proboszcz w Szynwałdzie. Ekspozycja zwłok ze szpitala miejskiego w Grudziądzu odbyła się w niedzielę, dnia 26 maja o godz. 15. Wprowadzenie zwłok do kościoła parafjalnego w Szynwałdzie o godz. 17-tej. Dnia następnego o godzinie 10-tej pogrzeb. R. I. P.

Z zapisaniem

„DRWEŃCY“

na czerwiec trzeba się pospieszyć.

Wyrok I. instancji zatwierdzony.

W sprawie karnej o zamieszczenie artykułu w sprawie zakazu pochwalania P. Boga przez p. Kulikowską przeciw odpow. red. p. Łupickiemu Sąd Okręgowy wydał wyrok, zatwierdzający wyrok I instancji, nakładając na oskarżonego koszty postępowania.

Wyrok I. instancji oplewa: 3 miesiące aresztu, 200 zł grzywny, koszty postępowania karnego i 30 zł opłaty sądowej.

We wtorek i środę odbyły się w Grudziądzu dalsze rozprawy prasowe.

P. Łupicki w środę z więzienia w Nowemiście odwieziony został na rozprawę do Sądu Okręgowego w Grudziądzu.

Za sprzeniewierzenie pieniędzy służbowych skazał sąd gdyński defraudanta na 4 lata więzienia

Gdynia. Onegdaj przed Sądem Okręgowym w Gdyni toczył się proces przeciw b. kierownikowi P.W. i WF. Stanisławowi Chłodzińskiemu, oskarżonemu o sprzeniewierzenie 23,000 zł z fundusów służbowych.

Trybunał w składzie wiceprzewodzącego S. O. Mirzy-Kryczyńskiego i sędziów dr. Potońca i Karesiewicza uznał winę oskarżonego za udowodnioną i ogłosił wyrok, skazujący go na 4 lata więzienia, pozbawienie praw obywatelskich przez 8 lat, 5000 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych.

Na poczet kary zaliczono skazanemu 6 miesięcy aresztu śledczego.

RUCH TOWARZYSTW.

Nowemiasto. Zebranie organizatorów dekanatu Nowemiasto odbędzie się dnia 4 czerwca rb. o godz. 12,30 w salce parafjalnej ul. Kościelna 3. I p. Przybycie kolegów jest konieczne celem podziatu chorów kościelnych dekanatu Nowemiasto na dwa okręgi. Zarazem odbędzie się referat kolegi Falkowskiego z Niemieckiego Brzoźia: „Muzyka kościelna w obecnym wieku“. W. Smukała, organista.

Lubawa. Zarząd Związku b. Uczni Szkół Rolniczych na pow. lubawski zwołuje 2. VI. o godz. 2 ej po poł. kwartałne zebranie na sali p. Piotrowicza w Lubawie. O listny udział prosí — Zarząd.

Narodowa Organizacja Kobiet.

Nowemiasto. Miesięczne zebranie odbędzie się w czwartek, dn. 30 bm. o godz. 20-tej w zwykłym lokalu. Przewodnicząca.

Baczność Westfalczycy!

Nowemiasto. Zebranie Koła Związku Obrony Praw Górnik Nadręni i Westfalji na pow. lubawski z powodu Zielonych Świątek odbędzie się nie w drugą niedzielę miesiąca, tj. w Zielone Świątki, tylko w niedzielę, 2 czerwca rb. o godz. 12,30, zaraz po sumie w lokalu p. Serożyńskiego w Ryńku. — O listny udział prosí — Zarząd.

ZEBRANIA KÓLEK ROLNICZYCH

na dzień 2. VI. 35 r.

Mroczo	o godz. 12-tej	Mikołajki	» »	14.30.
Boleszyn	» »	Nowydwór	» »	17.30.
Gierłoż	» »	Łąkorz	» »	12-tej
Roźental	» »	Wawrowice	» »	17-tej
Byszwałd	» »	Wonna	» »	12-tej
Lubawa	» »	Gryżliny	» »	17-tej

Do szorowania i czyszczenia tylko ATA

ATA
godna jest polecenia.

ATA czyści i szoruje wszystko!

WYRÓB ZAKŁADÓW „PERSIL“
POL. SP. AKC. BYDGOSZCZ

Uspili domowników proszkiem nasennym

Gasawa (Poznańskie). W ub. tygodniu dokonano w nocy niezwykle śmiałej kradzieży u gospodarza Łuczka w Gasawie. Po uprzednim wpuszczeniu do sypialni środka nasennego, złodzieje przez otwarte okno weszli do wnętrza i wynieśli dosłownie wszystko, co miało jakąś wartość, a co się wynieść dało.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.31 $\frac{1}{2}$; frank francuski 34.97; frank szwajcarski 171.58; funt szterling 26.15; marka niemiecka 213.90; korona czeska 22.12.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 28. 5.
Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	14.50—14.75
Pazienica	16.00—16.25
Jęczmień	16.50—17.00
Owies	15.50—16.00
Mąka żytnia	20.75—21.75
Mąka pszenna 65 proc.	24.00—24.50
Otręby żytnie	11.50—12.00
Otręby pszenne	11.50—12.00
Siemię lniane	44.00—47.00
Gorzyczka	35.00—39.00
Groch Victoria	26.00—33.00
Groch Felgers	28.00—30.00
Lubin niebieski	10.00—10.50
Lubin żółty	11.50—12.00
Seradela	13.00—15.00
Mak niebieski	36.00—39.00

Za redakcję odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemiście. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w nakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a subskrybent nie ma prawa domagania się niedostarczonego numerów lub odszkodowania.

STRUNY do skrzypiec i mandolin

z nowych przesyłek poleca w wielkim wyborze

„DRWEŃCA“ Księgarnia Nowemiasto.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę ukochanej naszej Zmarłej

ś. p.
Annie Żuchlińskiej

zwłaszcza Przewielebnemu Duchowieństwu, Towarzystwu śpiewu „Harfa“, Katolicyzmowi Stowarzyszeniu Kobiet oraz wszystkim Krewnym i Znajomym składamy serdeczne

„Bóg zapłać“

RODZINA.

Lubawa, w maju 1935.

ZIEMNIANKI JADALNE żółtomięsne

jak „Industria“, „Preussen“ i Prof. Gisevius kupuje w małych partjach na skład i wagonowo.

Wymagane jest przebieżanie ręczne od półtora cala wzwyż

„ROLNIK“ Spółdz. Roln.-Handl.
w Lubawie tel. 39. — w Nowemiście tel. 49.

PRÓCZ

znaczków stemplowych i blankietów wekslowych
posiadamy stale na składzie

ZNACZKI SĄDOWE i ZNACZKI DORECZENIOWE

„DRWEŃCA“ Księgarnia Nowemiasto.

Artykuły tapicerskie

skóry meblowe, sprężyny, gurty, trawę indyjską, pakuły, płótno fasonowe i sprężynowe, gwoździe, modraki i gurtowe, szpagaty poleca najtaniej

Składnica skór Cz. Balcerowicz, BRODNICA
telefon 111 przy moście.

Wikliny białej 25 ctr. sprzedam Oleki, Mroczo.

ZIEMNIANKI jadalne „Industria“

i białomięsne kupuje wagonowo i w mniejszych partjach na skład

MODRZEJEWSKI,
Nowemiasto tel. 95.

Służąca
potrzebna od zaraz
Kirzenkowska,
Nowemiasto, Wierzbowa 4.

Potrzebna od zaraz
 pokojowa i kucharka
Dziesiątewska, Bachotek,
p. Pokrzydowo.

Z powodu przeprowadzki wydzierżawie od zaraz

DOM
ze składem kolonjalnym w dużej kościelnej wsi
Ostrowski, Rybno.

Uczeń
rzeźnicki potrzebny od zaraz
Konst. Sadowski,
mistrz rzeźnicki Lidzbark.

FORMULARZE
poleca
Księgarnia „Drwęca“.

Mały Rozkład JAZDY KOLEJOWEJ

Poznańsko—Pomorski
ważny od 15-go maja 1935

już na składzie

„DRWEŃCA“ Księgarnia NOWEMIASTO.

ORGANKI

w różnych gatunkach polecamy
„DRWEŃCA“, Księgarnia NOWEMIASTO.